

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 14.10.2026
Sayı : 2004

10/4718

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de halkın oylarıyla seçilmiş belediye başkanları ve diğer yerel yöneticiler hakkında uygulanan gözaltı, tutuklama ve görevden uzaklaştırma tedbirlerinin yerel demokrasi, seçme ve seçilme hakkı, masumiyet karinesi, hukuki güvenlik ve belediye hizmetlerinin sürekliliği üzerindeki etkilerinin araştırılması; bu süreçlerde ortaya çıkan sorunların tespit edilerek gerekli yasal ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 14.10.2026

Nermin Yulduz Kara
Hatay

Deniz Demir

Ankara Mr.

İlir İler

Hüseyin YILMAZ
Aydın Mr.

Gülcan KİŞ
Mersin Milletvekili

Ali Öztürk
K. Maraş Mr.

Vecdi Rindiyeh
Kırklareli Mr.

Ahmet Baran YARGAN
Edirne Milletvekili

Nurden Yentay
Rehirdi Mr.

Tüker Aras
Baz Mr.

Yüksel Mansur Kiling
İstanbul Milletvekili

Cem Akar
Telahat Mr.

Ali KARADA
Uşak

Jale Nur SÖLÜ
II. Söğüt Eschubani

Gülşen KARACA
Denizli

GEREKÇE:

Demokratik hukuk devletinin temel ilkelerinden biri, halkın serbest seçimlerle ortaya koyduğu iradenin korunması ve kamu gücünün anayasal güvenceler çerçevesinde kullanılmasıdır. Yerel yönetimler, vatandaşların yönetime doğrudan katılımını sağlayan ve seçme ve seçilme hakkının somutlaştığı demokratik kurumlardır. Bu kurumların seçilmiş yöneticileri hakkında uygulanan adli ve idari tedbirler, yalnızca ilgili kişilerin hukuki durumlarını değil, temsil ettikleri toplumun demokratik haklarını ve yerel kamu hizmetlerinin işleyişini de etkilemektedir.

Son dönemde Türkiye'nin farklı illerinde belediye başkanları hakkında yürütülen soruşturmalar kapsamında uygulanan gözaltı ve tutuklama tedbirleri, yerel yönetimlerin işleyişi ve demokratik temsilin sürekliliği bakımından önemli tartışmaları beraberinde getirmiştir.

Mersin'de yaşanan gelişmeler, bu tartışmaların somut örneklerinden birini oluşturmaktadır. Silifke Belediye Başkanı Mustafa Turgut'un tutuklanmasının ardından, 1 Ekim 2026 tarihinde Mersin Büyükşehir Belediyesi, Yenişehir Belediyesi ve Mezitli Belediyesine yönelik üç ayrı soruşturma dosyası kapsamında operasyonlar gerçekleştirilmiştir. Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer, Yenişehir Belediye Başkanı Abdullah Özyiğit ve Mezitli Belediye Başkanı Ahmet Serkan Tuncer gözaltına alınmış, 6 Ekim 2026 tarihinde tutuklanmıştır.

Böylece Mersin'de halkın oylarıyla seçilmiş dört belediye başkanı tutuklu hâle gelmiştir.

Anayasa'nın 38'inci maddesinde düzenlenen masumiyet karinesi, suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar hiç kimsenin suçlu sayılamayacağını güvence altına almaktadır. Ceza Muhakemesi Kanunu'nda ise tutuklama, belirli koşullara bağlanmış bir koruma tedbiri olarak düzenlenmiştir. Tutuklamanın ölçülülüğü, somut gerekçelere dayanması ve adli kontrol tedbirlerinin neden yetersiz kalacağının değerlendirilmesi, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının korunması bakımından temel önemdedir.

Seçilmiş yerel yöneticilerin tutuklanması sonucunda görevlerini yerine getirememeleri, belediye yönetimlerinde değişikliklere, karar alma süreçlerinde belirsizliklere ve vatandaşların oylarıyla belirledikleri yöneticiler tarafından temsil edilme beklentilerinin kesintiye uğramasına neden olabilmektedir.

Özellikle farklı siyasi görüşlerin ve toplumsal kesimlerin bir arada yaşadığı kentlerde, yerel yönetimlerin sürekliliği ve demokratik kurumlara duyulan güven, toplumsal barış açısından da önem taşımaktadır.

Bu nedenle seçilmiş yerel yöneticiler hakkında uygulanan koruma tedbirlerinin ülke genelindeki kapsamının, hukuki dayanaklarının, uygulama farklılıklarının ve yerel yönetimlere etkilerinin kapsamlı biçimde incelenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Açılacak Meclis araştırmasıyla; seçilmiş yerel yöneticiler hakkında uygulanan gözaltı ve tutuklama tedbirlerine ilişkin genel verilerin ortaya konulması, tutuklamaya alternatif adli kontrol mekanizmalarının uygulanma durumunun incelenmesi, görevden uzak kalmanın belediye hizmetleri ve demokratik temsil üzerindeki sonuçlarının belirlenmesi, masumiyet karinesi ile seçme ve seçilme hakkına ilişkin güvencelerin değerlendirilmesi ve mevcut mevzuatta ihtiyaç duyulan düzenlemelerin tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Yargı mercilerinin görev ve yetkilerine müdahale edilmeksizin, yerel demokrasinin güçlendirilmesi, temel hak ve özgürlüklerin korunması ve kamu yönetiminde hukuki güvenliğin sağlanması amacıyla konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından araştırılması gerekmektedir.

..... Sayılı Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

[illegible]